

УДК 657.6:005.8:005.334

Лещенко Д.К.,

*аспірант ф-ту ОПМ, 1 курсу, спец. 071 «Облік і оподаткування»,
Київський національний економічний університет імені Вадима Гетьмана,
Науковий керівник — Слободяник Ю.Б. — д. е. н.,
професор кафедри аудиту*

ТЕНДЕНЦІЇ РОЗВИТКУ ВНУТРІШНЬОГО АУДИТУ

Однією із поширених тематик наукової дискусії в сфері аудиту постає питання встановлення тенденцій та закономірностей його розвитку. Встановлення тенденцій та закономірностей розвитку аудиту із точки зору, яка враховуватиме як теоретичні, так і практичні його аспекти та ґрунтується на сучасних наукових досягненнях і потребує його поглибленого дослідження.

Протягом останніх років вплив цифрової трансформації на компанії був руйнівним. На відміну від попередніх технологічних революцій, поточний сценарій характеризується швидким зростанням інновацій, які по-різному вплинули на організації. Зокрема, все більше організацій переглядають свої системи управлінського контролю, щоб адаптувати свої бізнес-моделі до зовнішнього тиску з боку конкурентів і регуляторів.

Так в 2024 році у глобальних стандартах внутрішнього аудиту було зазначено що: «внутрішній аудит посилює здатність організації створювати, захищати та підтримувати цінність, надаючи раді та керівництву послуги з незалежного, заснованого на оцінці ризиків та об'єктивного надання впевненості, консалтингу, бачення та прогнозування» [3, с.15], що дещо абстрагує таку діяльність від прийняття певних управлінських рішень та прирівнює його до дорадчого органу.

Темпи нової інформаційної революції виявились дуже значними, що теорії бухгалтерського обліку та аудиту, як і його методологія, методика та організація, відстали і не відповідають сучасним економічним інтересам. Інструментарій сучасної теорії бухгалтерського обліку не в змозі пояснити нові об'єкти спостереження, нові технологічні можливості і нові відносини власності, такі як віртуальні активи, репутація та інші [2].

Цифровізація практик бухгалтерського обліку та аудиту є однією з головних змін парадигми, які характеризують останні роки. Ці докази були підкреслені кількома документами з позицією, опублікованими установниками стандартів і практиками. Відповідно до Міжнародної федерації бухгалтерів, подальші роки будуть характеризуватися необхідністю поступового переосмислення професії бухгалтера, тому що «*сильного фінансового та бухгалтерського досвіду вже недостатньо, щоб стати діловим партнером, що додає додану вартість у довгостроковій перспективі*» [1].

Внутрішній аудит, представляє основні практики, зацікавлені в цій еволюції через свої особливості. На відміну від зовнішнього аудиту, внутрішній аудит являє собою діяльність, що характеризується різним впливом на організації. У

деталях внутрішній аудит можна аналізувати із різних точок зору через його різний вплив на організації. З одного боку, внутрішній аудит являє собою процес, розроблений для оцінки діяльності фірм. З іншого боку, внутрішній аудит являє собою процес, розроблений для виявлення сильних і слабких сторін організації.

Сучасні тенденції розвитку внутрішнього аудиту полягають у впровадженні технологічної трансформації, різностороннім зростанням використання штучного інтелекту, розвитком автоматизованих процесів, автоматизацією даних та блокчейнів. Так у зв'язку зі змінами аудиторських процедур, що несумнівно впливає на методологію безперервного внутрішнього аудиту, який має переваги підвищення рівня автоматизації та зменшення фінансових та трудових витрат на аудит [2].

З розвитком наукових підходів до аудиторської діяльності внутрішній аудит все більше схиляється до напрямку управління ризиками. Так з встановлення наявних ризиків зосереджується додаткова увага на їх прогнозування, відповідно до чого встановлюється імовірність їх виникнення та загрози які вони можуть принести в майбутньому.

Зі зміною парадигми дещо змінюється роль внутрішнього аудитора який стає радником вищого управлінського персоналу та консультантом виконавців рекомендацій. Так все відбувається зміщення розподілу робочого часу з проведення аудиторських процедур на консультаційну діяльність, що впливає може вплинути як негативно так і позитивно на діяльність.

Зі зростанням свідомості населення та вимог екологічних стандартів все більше у національних законодавствах впроваджується звітність зі сталого розвитку. У свою чергу це збільшує навантаження на обліковий персонал та на контроль їхньої діяльності, що спонукає проведення спеціальних аудитів діяльності підприємства. Таким чином такі вимоги збільшують вимоги до знань аудиторів та виділення певного фонду часу на його навчання.

Збільшення вимог до якості звітів, так зростання побажань до візуалізації даних Таким чином на сьогоднішній день внутрішній аудит переживає період інтенсивної трансформації, що пов'язано з розвитком технологій, змінами в бізнес-середовищі та зростання вимог до прозорості та відповідальності. Так аудитори мають адаптуватися до цих змін, розвиваючи нові навички та впроваджуючи інноваційні підходи до своєї роботи.

Список використаних джерел

1. Bumgarner, N., & Vasarhelyi, M. A. *Continuous auditing – A new view. Continuous auditing: Theory and application*. 2018. pp. 7-51. DOI: 10.1108/978-1-78743-413-420181002
2. SimonePizziAndreaVenturelli, MicheleVariabile, Giuseppe PioMacario "Assessing the impacts of digital transformation on internal auditing: A bibliometric analysis" <https://doi.org/10.1016/j.techsoc.2021.101738>
3. Глобальні стандарти внутрішнього аудиту. URL:<https://theiia.org.ua/wp-content/uploads/2024/12/global-internal-audit-standards-ukrainian.pdf> (дата звернення: 22.04.2025).